

Gočárovu galerii opanovala architektura uvnitř i zvenku

6.10.2025 - | Krajský úřad Pardubického kraje

Gočárova galerie v Pardubicích v pátek zahájila vernisáží výstavu Vystavovat architekturu, která ukazuje architekturu nejen jako stavbu, ale především jako prostor pro lidské prožitky a významy. Výstava klade otázku: Jak vystavovat architekturu, když její podstatou je prožívaný prostor? Odpovídá formami od tradičních modelů až po experimentální instalace. Výstava kurátorů Dana Mertý a Filipa Šenka přináší pestrou škálu uměleckých přístupů prezentace architektury. Více než dvacet osobností české a zahraniční architektonické scény (například Zbyněk Baladrán, Jan Šépka, Jiří Vítek či Jürgen Mayer H.) vystavuje svá díla nejen v Gočárově Galerii, ale přímo i v celém areálu Automatických mlýnů. Výstava, jejíž součástí bude následně také publikace a konference, potrvá až do 22. 2. 2026.

„Krajská galerie dostala před dvěma lety do vínku rekonstruovanou budovu mlýnů s krásnou fasádou od Josefa Gočára. Také název Gočárova galerie ji tak trochu předurčil k zájmu nejen o výtvarné exponáty, ale také architekturu. Nyní máme před sebou první vlaštovku, která se nám usídlila jak ve výstavních sálech, tak i ve veřejném prostoru Automatických mlýnů a zavítala také do bývalého síla. Přejí všem zajímavé zážitky s nabízenými možnostmi, jak vnímat architekturu a svět věcí, zvuků, barev, tvarů a pocitů kolem nás,“ řekl patron výstavy Roman Línek, radní Pardubického kraje pro kulturu.

Mezi vystavenými díly návštěvníci naleznou od site-specific instalací (experimentální dřevěné pavilony jako výsledek workshopu vedeného Dagurem Eggertssonem v komunitní zahradě galerie Gampa) přes architekturu v podobě živého organismu od studia JinJan až po instalace využívající umělou inteligenci a rozšířenou realitu od architektů Martina Gsandtnera & Ondřeje Pokoje.

V areálu Automatických mlýnů přímo před jejich průčelím uvidíte Zahradní pavilon III Jakuba Fišera, který zkoumá poetiku transparentnosti a vztah dřeva k času. Jan Stolín s nepřehlédnutelnou instalací Kolaps systému vytváří dystopický obraz s lešenářskými konstrukcemi a modely krákajících havranů. Upozorňuje tak na křehkost naší civilizace a proměny prostředí, které člověk obývá. Tři míče Jiřího Kovandy ironicky reflektují stabilitu a pohyb v prostoru, kdy je míčům odepřen jejich základní účel, ale neztrácejí tím svůj pravý smysl.

Pro všechny generace atraktivní zvukovou (respektive akustemologickou) instalaci má ve výstavě etnomuzikolog Matěj Kratochvíl, který se zabývá poznáváním světa prostřednictvím zvuku. Instalace v Gočárově galerii je pokusem nechat rozeznít zvukové informace z nejrůznějších míst světa v prostoru bývalého síla a nechat každého, aby si zkusil v nich pobýt.

Návštěvníci mohou v bývalém síle rovněž zažít další multismyslovou instalaci nazvanou Za dveřmi (Pavla Beranová, Martin Krupa, Jan Janecký, Jaromír Novotný), kde světlo, zvuk a minimalistický obraz vytvářejí unikátní atmosféru.

Dílo Diagram významu Pavly Melkové a Miroslava Cikána ukazuje linie významu staveb. Začínají od výsledku, tedy pocitu člověka, přes symboliku (evokaci), která ho vyvolává, a následně formu, jež ho nese, nejprve skrze bezprostředně vnímaný detail, pak jako celek prostoru.

Výstava zahrnuje také fotografie Jana Vranovského zachycující japonská města, jejichž podoba se

zásadně liší od té, na kterou jsme zvyklí v západní kultuře. Podívat se budete moci i na instalaci ze 3D tištěných hliněných kolejnic od umělce a architekta Toshikatsu Kiuchi ze studia SUNAKI. Dílo bude doprovázet dokumentární film o výstavě „In-Between“ v japonském pavilonu na nejvýznamnější

Vítězný návrh přístavby Gočárovvy galerie a jeho vystavený analytický model od DOXA Architekti architektonický objekt, ale slouží také jako nástroj k prozkoumání a zprostředkování vnitřních souvislostí a prostorových vztahů, které byly dosud pro veřejnost nepřístupné.

Základní údaje:

- Výstava potrvá: od 4. října 2025 do 22. února 2026
- Místo: Gočárova galerie, areál Automatických mlýnů, Pardubice
- Otevírací doba: [úterý–neděle: 10.00–18.00]
- Komentovaná kurátorská procházka výstavou a areálem: 18. 10. ve 13 hod. (vstupenky 300 Kč na pokladna@gocarovagalerie.cz)

<https://www.pardubickykraj.cz/aktuality/130464/gocarovu-galerii-opanovala-architektura-uvnitri-i-zvenku>